

تنگه شیرز (کوهدشت)

پروانه قلی پور
دبیر مطالعات ناحیه ۲ خرم آباد
استان لرستان
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
درس ۱۹ (ویژگی های منطقه جنوب غربی آسیا)

درسنامه، پاسخ فعالیت ها، نمونه سؤال

درس ۱۹

منطقه جنوب غربی آسیا از تنگه بُسفر و
داردانیل در ترکیه تا کوه های پامیر در مشرق
و از آن جا تا خلیج عَدَن و باب المندب را
دربری می گیرد.

منطقه جنوب غربی آسیا به قاره های آفریقا و اروپا متصل است.

ویژگی های طبیعی آسیا

سرزمین های مرتفع و بلند

سرزمین های پست و جلگه ای

نواحی پست و خشک

جلگه بین النهرین در غرب
ایران از آبرفت رودهای دجله
و فرات و جلگه سند در شرق
ایران از آبرفت رود سند به
وجود آمده اند.

بیابان عربستان، دشت کویر و دشت لوت از نواحی پست و خشک منطقه جنوب غرب آسیا هستند.

آب و هوا در آسیا

زمستان سرد و تابستان معتدل در نواحی مرتفع و کوهستانی غرب آسیا		
آب و هوای مدیترانه ای در مناطق اطراف دریای مدیترانه	آب و هوای گرم و شرجی در سواحل دریاها	آب و هوای گرم و خشک و نیمه خشک در بیابان ها

به آب و هوای گرمی که رطوبت آن زیاد باشد **شرجی** گفته می شود.

زمستان معتدل و پرباران و تابستان گرم و خشک از ویژگی آب و هوای **مدیترانه ای** است.

کمبود **آب شیرین** یکی از مسائل مهم منطقه جنوب غربی آسیا است که گاهی باعث اختلافات و نزاع هایی بین کشورها بر سر منابع آبی رودخانه ها شده است.

ویژگی های انسانی جنوب غرب آسیا

نخستین تمدن های جهان
در منطقه **بین النهرین**
شکل گرفته است.

پاکستان، ترکیه و ایران
پرجمعیت ترین کشورهای
منطقه جنوب غربی آسیا

عربی، فارسی، ترکی و اردو پرتکلم ترین گروه های زبانی در منطقه آسیای جنوب غربی هستند.

ادیان الهی یهود، مسیحیت و اسلام در منطقه جنوب غربی آسیا ظهور کرده اند.

جنوب غرب آسیا، قلب تمدن **اسلامی** محسوب می شود، چون بیش از **۹۰ درصد** مردم منطقه **مسلمان** هستند.

فعالیت های اقتصاد کشورهای جنوب غرب آسیا

اغلب کشورهای جنوب غرب آسیا دارای ذخایر **نفت و گاز** هستند و اقتصاد آن ها به صادرات نفت وابسته است.

عمده ترین درآمد **عربستان** از صادرات نفت و سفر میلیونها زائر در مراسم حج به دست می آید.

ترکیه و امارات توانسته اند از طریق گردشگری یا تجارت و بازرگانی درآمد زیادی کسب کنند.

عراق و افغانستان به دلیل جنگ، اشغال کشور و نبودن امنیت از نظر اقتصادی پیشرفتی نداشته اند.

ایران با استفاده صحیح از ظرفیت های داخلی همچون کشاورزی، صنایع پتروشیمی و فولاد، ترانزیت، گردشگری و اقتصاد دانش بنیان به پیشرفت های بزرگی دست یافته و می تواند جایگاه نخست اقتصاد غرب آسیا را در آینده از آن خود کند.

پاسخ فعالیت ها

۱. مسیر سه ضلع مثلثی که منطقه جنوب غربی آسیا را در خود جای داده دنبال و رأس هر ضلع را پیدا کنید و نام ببرید؟ ضلع شمال غربی در تنگه بُسفر و داردانل در ترکیه ضلع شمال شرقی کوه های پامیر در مشرق و ضلع جنوبی به خلیج عَدَن و باب المندب.

۲. منطقه جنوب غربی آسیا به کدام قاره ها متصل است؟ به قاره های آفریقا و اروپا متصل است.

۳. دریاها و اقیانوس های مهمی را که در منطقه جنوب غرب آسیا قرار دارند، را نام ببرید؟ دریای مدیترانه، اقیانوس هند، دریای عمان، دریاچه خزر، دریای سرخ، دریای سیاه، خلیج فارس

۴. دو کشور وسیع منطقه جنوب غربی آسیا کدام اند؟ عربستان و ایران.

۵. برای هر یک از انواع آب و هوا، شهر یا منطقه ای در آسیای جنوب غربی پیدا کنید و بنویسید:

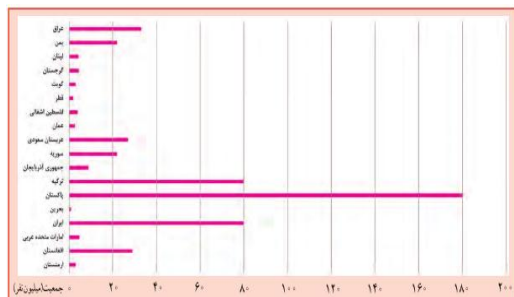
آب و هوای گرم و خشک: دشت لوت، دشت کویر و عربستان.

آب و هوای گرم و شرجی: سواحل خلیج فارس و دریای عمان.

آب و هوای مدیترانه ای: سواحل دریای مدیترانه (لبنان، فلسطین).

آب و هوای سرد کوهستانی: رشته کوه های البرز، زاگرس و قفقاز.

۶. با توجه به نمودار، سه مورد از پرجمعیت ترین کشورهای منطقه را نام ببرید.

پاکستان ۱۸۰ میلیون

ایران ۸۰ میلیون

ترکیه ۸۰ میلیون

۷. از هر گروه زبانی در منطقه آسیای جنوب غربی، یک کشور مثال بزنید. فارسی: ایران

عربی: عراق، ترکی: ترکیه، اردو: پاکستان.

۸. به نظر شما کشورهایی که اقتصاد آنها وابسته به نفت است، با چه مشکلاتی رو به رو می شوند؟

نبودن منابع جایگزین با توجه به محدودیت منابع نفتی، توجه کمتر به بخش های دیگر اقتصادی و کار آفرینی، وابستگی به صادرات و فروش نفت و عدم ثبات اقتصادی و افزایش تورم و بیکاری.

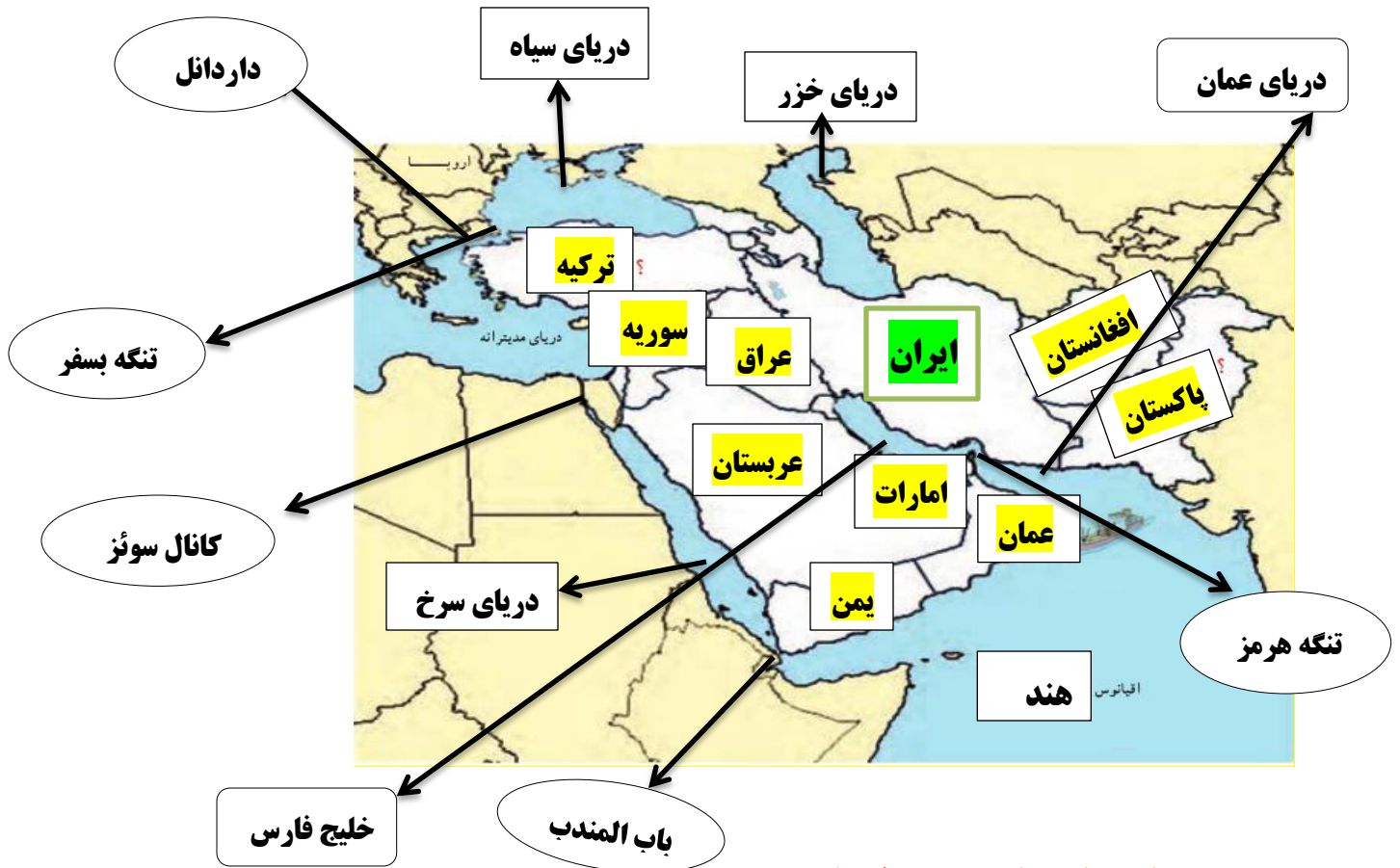
۹. کدام عوامل مردم منطقه آسیای جنوب غربی را به هم نزدیک تر می کند؟ بیش از ۹۰ درصد

مردم این منطقه مسلمان هستند، اغلب کشورهای جنوب غرب آسیا دارای ذخایر نفت و گاز هستند، بیشتر مردم منطقه به زبان عربی صحبت می کنند، پیوندهای فرهنگی و تاریخی مردم منطقه.

۱۰. فکر می کنید چرا اقتصاد متکی بر دانش بر اقتصاد متکی بر فروش نفت خام برتری دارد؟ زیرا

با اتکا به این دانش ما می توانیم خواسته ها و نیازهای کشور را از محل تولیدات داخلی تأمین کنیم و با ایجاد اشتغال از خروج مواد خام جلوگیری کنیم، ولی در اقتصاد وابسته به فروش نفت برای رفع نیازها مجبور به واردات از خارج هستیم و این یعنی وابستگی به کشورهای پیشرفته، که در شرایط جنگ یا تحریم دچار رکود یا شرایط بد اقتصادی می شویم.

۱۱. کاربرگه شماره (۱۳)

روی نقشه نام مکان های مورد نظر را بنویسید.

۱. نام دریاها و اقیانوس مهم منطقه
۲. نام تنگه های بسفر، داردائل، هرمز، باب المندب و کانال سوئز
۳. نام کشورهایی که با علامت ؟ مشخص شده است.
۴. کشور ایران را با رنگ سبز و بقیه کشورها را با رنگی دیگر نشان دهید.
۵. اگر یک کشتی بخواهد از دریای عمان به دریای مدیترانه و از آنجا به کشورهای اروپایی برود باید از کدام دریاها و تنگه ها عبور کند؟ دریای عمان، تنگه باب المندب، دریای سرخ، کانال سوئز، دریای مدیترانه.
۶. کشورهای نفت خیز: ایران، عراق، عربستان، کویت و قطر.

نمونه سؤال درس ۱۸

در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

۱. در آب و هوای **مدیترانه ای** زمستان معتدل و پر باران و تابستان گرم و خشک است.
۲. بیابان های وسیع منطقه جنوب غرب آسیا **آب و هوای گرم و خشک** دارند.
۳. بیابان بزرگ **ربع الخالی** در شبه جزیره عربستان قرار دارد.
۴. سرزمین های واقع در سواحل دریای سرخ، **آب و هوای گرم** دارند.
۵. به آب و هوای گرمی که رطوبت آن زیاد باشد، **شرجی** گفته می شود.

درست و یا نادرست بودن عبارات های زیر را مشخص کنید.

۶. یکی از مسائل مهم منطقه جنوب غربی آسیا کمبود آب شیرین است. **درست**
۷. بیش از ۹۰ درصد مردم منطقه جنوب غرب آسیا، مسیحی هستند. **نادرست**
۸. منطقه جنوب غربی آسیا، کانون ظهور ادیان توحیدی بوده است. **درست**
۹. کشور ترکیه به علت جنگ، در زمینه اقتصادی هیچ گونه پیشرفتی نداشته است. **نادرست**
۱۰. جلگه سند در غرب ایران واقع شده است. **نادرست**

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۱۱. سرزمین های که در سواحل دریاهاى منطقه جنوب غربى آسيا قرار دارند، داراى چه آب و هوایى می باشند؟ سرزمین های واقع در سواحل گرم خلیج فارس و دریای عمان و اقیانوس هند و دریای سرخ آب و هوای گرم دارند، اما رطوبت هوا به دلیل نزدیکی به دریا زیاد بوده و حالت شرجی به وجود آورده است.

۱۲. ویژگی آب و هوای مدیترانه ای چیست؟ زمستان معتدل و تابستان گرم و خشک.

۱۳. پر تکلم ترین گروه های زبان در منطقه جنوب غربی آسیا را با مثال بنویسید؟

فارسی: ایران

ترکی: ترکیه

عربی: عربستان

اردو: پاکستان

۱۴. کدام ادیان الهی در منطقه جنوب غربی آسیا ظهور کرده اند؟ یهود، مسیحیت و اسلام.

۱۵. علت تنوع آب و هوا در منطقه جنوب غربی آسیا چیست؟ وسعت زیاد و تنوع ناهمواری ها.

۱۶. بیابان های وسیع منطقه جنوب غربی آسیا چه نوع آب و هوایی دارند؟ آب و هوای گرم و خشک یا نیمه خشک.

۱۷. نواحی پست و خشک منطقه جنوب غربی آسیا کدامند؟ بیابان بزرگ عربستان و دشت کویر و دشت لوت در ایران.

۱۸. سرزمین های پست و جلگه ای پهناور در منطقه جنوب غربی آسیا کدامند؟ جلگه بین النهرین در غرب ایران و جلگه سند در شرق ایران.

۱۹. منطقه جنوب غربی آسیا شامل چه محدوده ای از این قاره است؟ از تنگه بسفر و داردانل در ترکیه تا کوه های پامیر در مشرق و از آن جا تا خلیج عدن و باب المندب را دربر می گیرد.

۲۰. فعالیت کشورهای منطقه جنوب غرب آسیا چگونه است؟ اغلب کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا دارای ذخایر نفت و گاز هستند، بیشتر آن ها از نظر اقتصادی به صادرات نفت وابسته بوده و ماشین آلات، مواد غذایی، دارو و انواع کالاهای مصرفی را از کشورهای دیگر وارد می کنند.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۲۱. قلب تمدن اسلام را منطقه آسیا می گویند.

الف) شمال غرب ب) جنوب غرب ج) جنوب شرق د) شمال شرق

۲۲. کدام جلگه در منطقه جنوب غرب آسیا قرار دارد؟

الف) پارانا ب) سبیری ج) بین النهرین د) چین

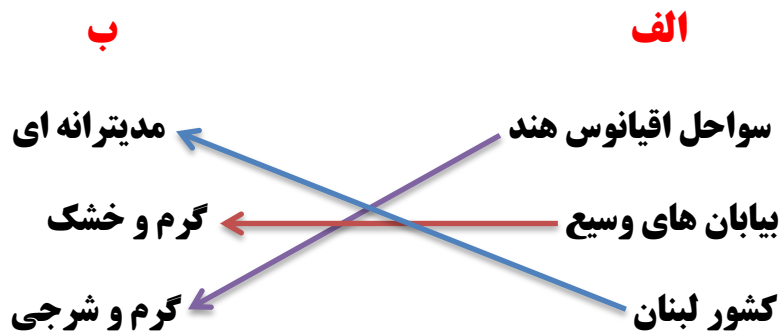
۲۳. کدام یک از کشورهای زیر بخش عمده درآمد خود را از نفت و مراسم حج کسب می کند؟

الف) عربستان ب) روسیه ج) عراق د) هند

۲۴. کدام کشورها در جنوب غرب آسیا با گردشگری یا تجارت اقتصاد خود را متحول کرده اند؟

الف) ایران، ترکیه ب) عربستان، امارات ج) عربستان، ایران د) امارات، ترکیه

عبارات ستون الف را به کلمات ستون ب وصل کنید.

مانا باشید. پروانه قلی پور